

J. SANDERS Ezn. VERLAAT DE RAAD VAN BEROEP

Naar bekend is heeft coll. J. Sanders Ezn. gemeend dat voor hem het tijdstip is aangebroken om zijn talrijke functies ter beschikking te stellen van jongere, althans andere krachten. Er is een tijd van komen en van gaan en zo heeft hij zichzelf een grens gesteld om, naar hij opmerkte, nog wat tijd te kunnen vinden om iets te lezen. Dit „iets” dan op gebieden des levens buiten de tandheelkunde, voor welke laatste hij, ook nadat de praktijk hem niet meer in beslag nam, zijn verknochtheid niet verloochenen kon. En daarvan heeft onze professie tot nu toe geprofiteerd.

Zijn ontslagnemen heeft in verschillende commissies opschudding verwekt, omdat coll. Sanders' inzichten en gezag op bepaalde gebieden onbetwist algemene erkenning genieten en hij uit dien hoofde moeilijk vervangbaar zal zijn.

Dit laatste is evenzeer het geval op het terrein der collegiale rechtspraak, waarin hij vanaf de instelling door de Maatschappij de hoogste functie heeft bekleed: het voorzitterschap van de Raad van Beroep. Het heeft wel lang geduurd voor de organisatie van de rechtspraak in de veronderstelde behoefte ging voorzien; botsing van belangen, ernstig genoeg om daarvoor recht te zoeken, hebben zich vóór de dertiger jaren niet voorgedaan. Wellicht dat eerst voldoende groei van het corps nodig was om conflicten tot stand te doen komen. Daarna is er een periode geweest tot de tweede wereldoorlog, waarin de rechtscolleges voldoende gelegenheid werd geboden om de waarde van het instituut te bewijzen. Alles, vooral iets nieuws, moet zich ontwikkelen en dit voor tandartsen onbekende terrein lag bezaaid met voetangels en klemmen. Het is voor een niet gering deel aan de sterk juridische inslag en belangstelling van Sanders te danken, dat de collegiale en disciplinaire rechtspraak zich heeft ontplooid tot een vorm, die zonder overdrijving enig mag worden genoemd, ook in de tandheelkunde buiten onze grenzen. Hij heeft, vooral in het begin, toen onvoldoende bekendheid met de elementaire regelen van het recht (alleen al formele tekortkomingen) de beslissingen aanvechtbaar maakten, er zijn werk van gemaakt de betreffende colleges a.h.w. op te voeden voor een richtige uitoefening van hun taak.*) Op zijn aandringen was het, dat ook de afdelingsraden hun beslissingen vooraf aan het deskundig oordeel van een jurist onderwierpen ter wille van de juiste vorm. De uitspraken in hoger beroep, waarvan door betrokkenen in haast alle gevallen gebruik werd gemaakt, waren tevens een middel om door breedvoerige motivering verhelderend te werken, zowel op de begrippen en inzichten bij de leden der gewestelijke rechtscolleges als ten behoeve van toekomstige „justiciabelen”.

*) J. Sanders Ezn.: Een en ander uit mijn ervaringen in de Mij.-rechtspraak. T. v. T. 1935.

Aan de leiding der zittingen in hoger beroep werden niet zelden hoge eisen gesteld als beide partijen hun zaak in handen van rechtsgeleerde raadslieden hadden gelegd, die uiteraard hun kennis en ervaring tegenover de burgerlijke rechter, eveneens bij de collegiale rechtspraak te pas brachten. Ook tegen de verrassingen en wederwaardigheden, hieraan verbonden, was Sanders als voorzitter ten volle opgewassen.

In de bezettingsjaren kwam de rechtspraak geheel tot stilstand en ook na de bevrijding werden de geesten zozeer door andere aangelegenheden in beslag genomen dat de behoefte aan uitspraken op het gebied der collegiale rechtspraak zich slechts in enkele gevallen heeft geopenbaard. Het zou als een aanwijzing kunnen gelden dat in dit gesocialiseerde tijdsgewricht de mogelijkheden tot botsing der belangen zijn ineen geschrompeld. Hoe het zij, het apparaat ter berechting is in zijn volgroeide vorm potentieel in stand. Dat het voor zijn taak berekend zal blijven is voor een niet gering deel het werk van coll. Sanders.

Ook het Centraal Medisch Tuchtcollege waarvan hij vanaf de invoering van de geneeskundige tuchtrechtspraak in 1930 deel heeft uitgemaakt als lid-tandarts, heeft hem zien vertrekken. Voor wie hem in deze materie kennen behoeft het geen betoog dat hij ook in dat milieu een uiterst waardevolle en geziene vertegenwoordiger van ons beroep is geweest, niet het minst bij de genomen beslissingen.

Aangezien Sanders een goede collegiale rechtspraak steeds als een der belangrijkste uitingen van het professionele verenigingsleven heeft beschouwd moge een kleine herinnering aan zijn aandeel daarin op haar plaats zijn. Hetgeen overigens niets wil afdoen aan zijn vele verdiensten op andere gebieden der tandheelkunde.

B.